

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието, младежта и науката

ЗАПОВЕД
№ РД 09-584/13.05.2010 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на втора степен на професионална квалификация за професия **код 815010 Фризьор**, специалност **код 8150101 Фризьорство** от професионално направление **код 815 Фризьорски и козметични услуги**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Милка Коджабашиева – заместник-министър.

СЕРГЕЙ ИГНАТОВ

*Министър на образованието,
младежта и науката*

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПОО	Наименование
Професионално направление	815	ФРИЗЬОРСКИ И КОЗМЕТИЧНИ УСЛУГИ
Професия	815010	ФРИЗЬОР
Специалност	8150101	ФРИЗЬОРСТВО

Утвърдена със заповед № РД 09-584/13.05.2010 г.

София, 2010 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитна програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и по практика за придобиване на **втора** степен на професионална квалификация по професия код **815010 Фризьор**, специалност код **815010 Фризьорство** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл.6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата национална изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на втора степен по изучаваната професия **Фризьор**, специалност **Фризьорство**.

Националната изпитна програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) в съответствие с Държавното образователно изискване за придобиване на квалификация по професията **Фризьор**, специалността **Фризьорство**.

Държавните изпити по теория и по практика на професията и специалността се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата за оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

1. За държавния изпит по теория на професията и специалността:

- а. Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
- б. Критерии за оценяване.

2. За държавния изпит по практика на професията и специалността:

- а. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
- б. Критерии за оценяване.

3. Система за оценяване.

4. Препоръчителна литература.

5. Приложения:

- а. Примерен билет за държавния изпит по теория на професията и специалността.
- б. Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план–тезис на учебното съдържание

ИЗПИТНА ТЕМА № 1. Подстригване на дамска коса.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка за работа – подготовка на необходимите инструменти и пособия за работа.
2. Подготовка на косата за подстригване – измиване, поставяне на пелерина, разресване, използване на балсам и разпределяне на сектори.
3. Анализ състоянието на косата и структурните особености на лицето.
4. Описание на видовете дамско подстригване. Етапи на работа. Техника на изработване.
5. Заключителен етап при извършване на услугата – изсушаване със сешоар и четка, оформяне на прическа.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, техника на безопасност във фризьорството, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване – калкулация на услугата.

Примерна приложна задача/казус:

Опишете видовете дамско подстригване в зависимост от формата на лицето.

Дидактически материали:

- модел от списание с определен вид подстригване (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 1	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия при подстригване.	5
2.	Да описва подготовката на косата и използването на други помощни средства.	5
3.	Да анализира състоянието на косата и структурните особености на лицето за избор на дадена линия при подстригването.	10
4.	Да описва начина и последователността при подстригване на дамска коса.	20
5.	Да прилага изучаваните термини за подстригване и обяснява начина на завършване.	5
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 2. Модни дамски подстригвания.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка за работа – подготовка на необходимите инструменти и пособия за работа.
2. Подготовка на косата за подстригване – измиване, поставяне на пелерина, разресване, поставяне на балсам и разпределяне на сектори.
3. Анализ на състоянието на косата и структурните особености на лицето.
4. Описание на видовете дамско подстригване. “Подстригване на дълга коса с постепенно напластяване около лицето”, “Подстригване на дълга коса на пластове с бретон”, “Класическо каре”. Начини на хващане на ножици и гребен, опъване на пасета, оформяне на линията. Етапи на работа.
5. Заключителен етап при извършване на услугата – изсушавана със сешоар и четка, оформяне на прическа.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, техника на безопасност във фризьорството, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване – калкулация на услугата.

Примерна приложна задача/казус:

Определете вида на модното дамско подстригване в зависимост от състоянието на косата.

Дидактически материали:

- модел от списание с модно дамско подстригване (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 2	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия при подстригване.	5
2.	Да описва подготовката на косата и използването на други помощни средства.	5
3.	Да анализира състоянието на косата и структурните особености на лицето за избор на дадено подстригване.	10
4.	Да описва начина и последователността на изработване на всяко едно подстригване. Да анализира състоянието на косата и структурните особености на лицето.	20
5.	Да прилага изучаваните термини за подстригване и обяснява начина на завършване.	5
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус.	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 3. Подстригване на мъжка коса. Основни видове – ниско, средно, високо и цяло остригване на коса.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка за работа на работното място – подготовка на необходимите инструменти и пособия за работа.
2. Подготовка на косата за подстригване – поставяне на пелерина, разресване.
3. Анализ на състоянието на косата и структурните особености на лицето.
4. Видове мъжки подстригвания – описание на различните видове, съобразени с овала на лицето. Начини на изработване с ножица, гребен и електрическа машинка.
5. Заключителен етап при извършване на услугата – измиване, изсушаване със сешоар, оформяне на подходяща прическа.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, техника на безопасност във фризьорството, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване – калкулация на услугата.

Примерна приложна задача/казус:

Посочете разликите между различните видове мъжки подстригвания.

Дидактически материали:

- модел от списание с подстригване на мъжка коса (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 3	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия при подстригване.	5
2.	Да описва подготовката на косата и използването на други помощни средства.	5
3.	Да анализира състоянието на косата и структурните особености на лицето за избор на дадено подстригване.	10
4.	Да описва начина и последователността на изработване на всяко едно подстригване. Да анализира състоянието на косата и структурните особености на лицето.	20
5.	Да прилага изучаваните термини за подстригване и обяснява начина на завършване.	5
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус.	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 4. Модни мъжки подстригвания.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка за работа – необходими инструменти и пособия.
2. Подготовка на косата за работа. Поставяне на пелерина, разресване.
3. Анализ на състоянието на косата и структурните особености на лицето.
4. Описание на различните видове модни мъжки подстригвания. Начин на изработване. Етапи. Особенности.
5. Заключителен етап при извършване на услугата. Измиване. Оформяне на прическа..
6. Трудови и хигиенни изисквания при работа - здравословни и безопасни условия на труд.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Определете вида на модно мъжко подстригване в зависимост от структурните особености на главата.

Дидактически материали:

- модел от списание с модно мъжко подстригване (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 4	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия при подстригване.	5
2.	Да описва подготовката на косата и използването на други помощни средства.	5
3.	Да анализира състоянието на косата и структурните особености на лицето за избор на дадено подстригване.	10
4.	Да описва начина и последователността на изработване на всяко едно подстригване. Да анализира състоянието на косата и структурните особености на лицето.	20
5.	Да прилага изучаваните термини за подстригване и обяснява начина на завършване.	5
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус.	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 5. Детски подстригвания за момичета и момчета.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка за работа – необходими инструменти и пособия.
2. Подготовка на косата за подстригване. Поставяне на пелерина, разресване.
3. Описание на видове детско подстригване за момичета и момчета.
4. Последователност на работа при различните подстригвания. Етапи. Особенности.
5. Заключителен етап при извършване на услугата.
6. Трудови и хигиенни изисквания при работа - здравословни и безопасни условия на труд.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Посочете разликите между детското подстригване и останалите видове подстригване.

Дидактически материали:

- модел от списание с детско подстригване (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 5	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия при подстригване.	5
2.	Да дефинира видовете детски подстригвания, приложими в практиката.	5
3.	Да описва начина на работа с ножица и гребен. Етапи и правила при работа.	20
4.	Да сравнява и обяснява класическите детски подстригвания и приложението им при съвременните модни линии.	10
5.	Да прилага подходяща техника на работа, характерна при детските подстригвания.	5
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 6. Изработване на дневни прически.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка на работното място - подготовка на необходимите инструменти и пособия за изработване на прически, избор на стилизиращи продукти.
2. Видове дневни прически.
3. Анализ на видовете прически. Разлики при изработване на различните видове дамски прически. Фактори, влияещи върху предварителния избор на прическа: подготовка на косата, оформяне, предназначение, възраст, стил.
4. Начин на изработване. Последователност на работа. Основни правила и техника.
5. Заключителен етап при оформяне на дневна прическа – моделиране на прическата с подходящи продукти.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, техника на безопасност във фризьорството, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване – калкулация на услугата.

Примерна приложна задача/казус:

Какви електроуреди могат да бъдат използвани при изработване на дневна прическа?

Дидактически материали:

- модел от списание с изработена дневна прическа (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 6	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия при изработване на дневни прически.	5
2.	Да описва видовете дневни прически и използваните средства за изработването им.	5
3.	Да формулира факторите влияещи върху предварителния избор на прическата – предназначение, възраст, стил.	10
4.	Да анализира, сравнява и обяснява техниките на изработване на видовете дневни прически.	20
5.	Да избере и опише съвременна техника на изработване на дневна прическа. Заключителен етап.	5
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус.	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 7. Изработване на официални прически.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка на работното място - подготовка на необходимите инструменти и пособия за изработване на прически, избор на стилизиращи продукти и аксесоари.
2. Предназначение на официалните прически - булченски, абитуриенски, конкурсни.
3. Анализ на видовете прически и разлики при изработването им. Фактори, влияещи върху предварителния избор.
4. Начин на изработване. Последователност при работа. Използване на подходящи стилизиращи продукти и допълнителни елементи.
5. Заключителен етап при оформяне на официални прически – моделиране на прическата с подходящи продукти.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, техника на безопасност във фризьорството, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване – калкулация на услугата

Примерна приложна задача/казус:

Избройте стилизиращите продукти и допълнителни елементи, използвани при изработване на официална прическа

Дидактически материали:

- модел от списание с изработени официални прически (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 7	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия при изработване на официални прически.	5
2.	Да описва видовете официални прически и необходимите средства за изработването им.	5
3.	Да формулира факторите, влияещи върху предварителния избор на прическата – предназначение, възраст, стил.	5
4.	Да анализира, сравнява и обяснява техниките на изработване на видовете официални прически.	20
5.	Да избере и опише съвременна техника на изработване на официална прическа. Заключителен етап.	10
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 8. Изработване на мъжки прически.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка на работното място - подготовка на необходимите инструменти и пособия за изработване на прически, избор на стилизиращи продукти.
2. Видове мъжки прически.
3. Анализ на видовете прически. Разлики при изработване на различните видове мъжки прически. Фактори, влияещи върху предварителния избор на прическа: подготовка на косата, предназначение, възраст, стил.
4. Начин на работа. Етапи. Особенности.
5. Заключителен етап при оформяне на мъжка прическа – моделиране на прическата с подходящи продукти.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, техника на безопасност във фризьорството, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване – калкулация на услугата.

Примерна приложна задача/казус:

Посочете стилизиращи продукти, необходими при изработване на мъжки прически.

Дидактически материали:

- модел от списание с мъжка прическа (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 8	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия при изработване на мъжки прически.	5
2.	Да описва видовете мъжки прически и необходимите средства за изработването им.	5
3.	Да формулира факторите, влияещи върху предварителния избор на прическата – предназначение, възраст, стил.	5
4.	Да анализира, сравнява и обяснява техниките на изработване на видовете мъжки прически.	20
5.	Да избере и опише съвременна техника на изработване на мъжка прическа. Заключителен етап.	10
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 9. Боядисване на мъжка и дамска коса. Основни положения.

План–тезис:

1. Предназначение – промяна на естествения цвят.
2. Видове бои и действието им върху косата.
3. Техника на безопасност при работа с бои. Предварителна подготовка за работа.
Необходими инструменти и пособия.
4. Начин на работа – правила, етапи. Анализ на състоянието на косата и определяне процента на белите коси.
5. Заключителен етап при извършване на услугата.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, дезинфекция, техника на безопасност, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Отговорете всяка коса ли може да се боядисва и защо?

Дидактически материали:

- модел от списание с боядисване на коса (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 9	Максимален брой точки
1.	Да формулира значението на боите.	5
2.	Да назовава видовете бои и обяснява действието им върху косъма.	5
3.	Да назовава необходимите инструменти и пособия, приложими при боядисване на коса. Да познава правилата за безопасна работа с бои.	10
4.	Да обяснява правилата и етапите на работа при боядисване на коса. Да анализира състоянието на косата (естествен цвят, % на бели коси) и да избере какви методи на работа да приложи.	20
5.	Да описва и спазва изискванията при заключителния етап.	5
6.	Да познава условията на работа при боядисване на коса. Да прилага безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус.	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 10. Боядисване на мъжка и дамска коса в тъмни и червени тонове.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка на необходимите инструменти и пособия.
2. Техника на безопасност при работа.
3. Подготовка на косата за боядисване. Определяне цвета на боята. Диагностициране на естествения цвят. Постигане на точност при избора на цвят. Правилен избор при процента на оксиданта.
4. Начин на работа. Етапи. Правила. Времетраене.
5. Заключителен етап при извършване на услугата.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, дезинфекция, техника на безопасност, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Посочете на какъв период от време се боядисва коса. Какви са последствията, ако не се спазва този период?

Дидактически материали:

- модел от списание с боядисана коса в тъмни тонове (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 10	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия, използвани при боядисване на коса.	5
2.	Да познава условията на работа при боядисване на коса в различни тонове.	5
3.	Да описва подготовката на косата за боядисване в тъмни и червени тонове. Да анализира особеностите в тоновата разлика.	10
4.	Да познава таблицата на цветовете. Да определя състоянието на косата и съчетава правилно тоновете.	5
5.	Да обяснява метода на работа – разпределяне косата на сектори, формата на кичура коса и дебелина, начин за нанасяне на боята.	20
6.	Да прилага безопасни условия на труд и санитарно-хигиенните изисквания. Общи положения.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус.	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 11. Боядисване на мъжка и дамска коса в светли тонове – цяла и корени.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка за работа – необходими инструменти и пособия.
2. Техника на безопасност при работа.
3. Подготовка на косата за боядисване. Определяне цвета на боята. Необходимост от предварително осветляване. Правилен подбор на процент оксидант.
4. Начин на работа. Етапи. Основни правила и техника, използвани при боядисване в светли тонове.
5. Заключителен етап при извършване на услугата.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, дезинфекция, техника на безопасност, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Отговорете всяка коса ли може да се боядиса в светли тонове и защо?

Дидактически материали:

- модел от списание с боядисана коса в светли тонове (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 11	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия, използвани при боядисване на коса.	5
2.	Да познава условията на работа при боядисване на коса в светли тонове.	5
3.	Да описва подготовката на косата за боядисване в светли тонове – преподготовка. Да анализира особеностите на този вид услуга.	10
4.	Да познава таблицата на цветовете. Правилна преценка за постигате на точност при избора на цвят и % на оксидант.	5
5.	Да обяснява метода на работа – разпределяне косата на сектори, формата на кичура коса и дебелина, начин за нанасяне на боята. Времетраене. Заключителен етап.	20
6.	Да прилага безопасни условия на труд и санитарно-хигиенните изисквания. Общи положения.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус.	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 12. Изрусяване на мъжка и дамска коса – цяла и корени.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка за работа – необходими инструменти и пособия.
2. Видове препарати за изрусяване и действието им върху косъма.
3. Подготовка на косата за изрусяване. Диагностициране на естествения цвят. Правилен избор на процента оксидант. Преподготовка.
4. Начин на работа. Основни положения и етапи (при дължина на косата под 20 см и над 20 см).
5. Заключителен етап при извършване на услугата.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, дезинфекция, техника на безопасност, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Каква роля играе естественият цвят на косата при изрусяване?

Дидактически материали:

-модел от списание с изрусена коса (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 12	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия, използвани при изрусяване на коса.	5
2.	Да назовава видовете препарати, необходими за изрусяване на коса. Да обяснява действието на препарата върху косъма.	5
3.	Да описва подготовката на косата за изрусяване. Да анализира особеностите.	5
4.	Да познава таблицата на цветовете. Да определя състоянието на косата и необходимостта от преподготовка.	10
5.	Да обяснява метода на работа – разпределяне косата на сектори, формата на кичура коса и дебелина, начин за нанасяне на боята. Да спазва етапите при работа.	20
6.	Да прилага безопасни условия на труд и санитарно-хигиенните изисквания. Общи положения.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 13. Изработване на кичури.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка за работа – необходими инструменти и пособия.
2. Техника на безопасност при работа. Видове препарати за кичури и действието им върху косъма.
3. Подготовка на косата. Проблеми при изработване на различни видове кичури. Прецизност при определяне процента на оксиданта.
4. Начин на работа. Варианти за изработване на кичури – чрез шапка, фолио, гребен. Начин на изработване на различните видове.
5. Заключителен етап при извършване на услугата.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, дезинфекция, техника на безопасност, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Посочете разликите на различните техники при изработване на кичури.

Дидактически материали:

- модел от списание с изработване на кичури (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 13	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия, използвани при боядисване на коса.	5
2.	Да назовава видовете препарати, необходими за изработване на кичури. Да обяснява действието на препарата върху косъма.	10
3.	Да познава условията на работа при изработване на кичури.	5
4.	Да обяснява всеки вариант за изработване на кичури (фолио, шапка и др.). Правилна преценка за избор на % оксидант. Приготвяне на продукта и спазване на съотношението. Нанасяне. Времетраене. Тониране.	20
5.	Да обяснява възможността от възникване на проблеми при изработване на кичури.	5
6.	Да прилага безопасни условия на труд и санитарно-хигиенните изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 14. Студено дълготрайно къдрене на мъжки и дамски коси – основни положения.

План–тезис:

1. Предназначения. Правила за безопасна работа.
2. Предварителна подготовка на работното място – подготовка на инструменти, пособия и материали за работа.
3. Определение за къдрене. Действия на къдрина и фиксажа върху косъма.
4. Начин на работа. Етапи на къдрене, особености, времетраене.
5. Техника на безопасност – вентилация, използване на ръкавици.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, дезинфекция, техника на безопасност, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Отговорете всяка коса ли може да бъде накъдрена и посочете съответните причини.

Дидактически материали:

-модел от списание с накъдрена коса (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 14	Максимален брой точки
1.	Да назовава необходимите инструменти и пособия, използвани при студено дълготрайно къдрене.	5
2.	Да формулира предназначението на студеното дълготрайно къдрене. Да дефинира определението за къдрене.	5
3.	Да описва етапите на работа, видовете техники, конкретните правила и особености при работа.	15
4.	Да анализира действието на къдрина и фиксажа върху косъма.	5
5.	Да обяснява метода на работа – разпределяне косата на сектори, формата на кичура коса и дебелина, начина на навиване. Правилно използване на къдрина и фиксажа.	15
6.	Да прилага безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания. Общи положения.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 15. Студено дълготрайно къдрене на мъжки и дамски коси – техники на изработване.

План–тезис:

1. Предварителна подготовка на работното място.
2. Избор на подходящи ролки за определена техника на изработване.
3. Видове техники при студено дълготрайно къдрене – класическо, спираловидно, през ролка и др.
4. Правила и особености при работа – диагностика и състояние на косата, интервал на къдрене, етапи, времетраене на къдрина и фиксажа върху косата.
5. Заключителен етап – измиване, използване на подхранващи продукти, отнемане на връхчета, оформяне на линията.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, дезинфекция, техника на безопасност, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Посочете разликите на различните видове техники при къдрене.

Дидактически материали:

-модел от списание с накъдрена коса (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 15	Максимален брой точки
1.	Предварителна подготовка на работното място. Да обяснява принципите на избор на подходящи ролки за определена техника на изработване.	5
2.	Да обяснява видовете студено дълготрайно къдрене. Да сравнява крайния резултат при различните техники.	15
3.	Да анализира конкретните правила и особености при работа. Да сравнява различните състояния на косата и избере най-подходящия метод на работа.	15
4.	Да описва правилата при заключителния етап на работа и използването на подхранващи препарати при тази манипулация.	5
5.	Да анализира действието на къдрина и фиксажа върху косата.	5
6.	Да прилага безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания. Общи положения.	5
7.	Да планира ценообразуването на извършената услуга.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

ИЗПИТНА ТЕМА № 16. Измивни, подхранващи и стилизиращи продукти за коса.

План–тезис:

1. Предназначение на измивните, подхранващите и стилизиращите продукти за коса.
2. Видове продукти и действието им върху косата.
3. Техники за използване на различните видове продукти за коса.
4. Разнообразие и комбиниране на стилизиращите продукти, използвани във фризьорството.
5. Определяне типа коса и подходящите продукти за тях.
6. Здравословни и безопасни условия на труд – хигиена на труда, техника на безопасност при използване на продуктите, противопожарна охрана.
7. Ценообразуване.

Примерна приложна задача/казус:

Опишете последователността на използваните продукти за коса.

Дидактически материали:

- брошура с различни видове продукти за коса (предоставя се от училище)

№	Критерии за оценяване по тема № 16	Максимален брой точки
1.	Да посочи видовете измивни, подхранващи и стилизиращи продукти за коса.	5
2.	Да анализира типа коса и определи подходящите продукти за нея.	10
3.	Да опише начина на използване на различните видове продукти.	10
4.	Да познава разнообразието и комбинирането на видовете продукти за коса.	10
5.	Да обясни действието на продуктите върху косата и резултатите от тяхното използване.	10
6.	Да избере най-подходящата техника на работа за здравословни и безопасни условия на труд и санитарно-хигиенни изисквания.	5
7.	Да планира ценообразуването в зависимост от качеството и количеството на използваните продукти.	5
8.	Решаване на приложната задача/казус	5
	Общ брой точки	60

3. Критерии за оценяване

За всяка изпитна тема се представят критериите за оценяване. Те трябва да са в съответствие с посочените критерии или резултати от обучението в Държавното образователно изискване за придобиване на квалификация по професията **Фризьор**, специалността **Фризьорство**.

Комисията по оценяване на писмените работи по теория на професията и специалността определя за всеки критерий конкретни показатели, чрез които да се диференцира конкретният брой присъдени точки.

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

Чрез държавния изпит по практика на специалността **Фризьорство** се проверяват и оценяват професионалните умения и компетенции на обучаваните, отговарящи на втора степен на професионална квалификация.

Държавният изпит по практика на професията и специалността се провежда в училището и/или в реални условия.

Изпитът по практика се състои в изработване на модел, за което се изискват знания и умения, съответстващи на съдържанието на учебните програми по професията и специалността **Фризьорство**. Демонстрират се уменията на обучаемите да импровизират, да боравят със специализираните съоръжения и инструменти.

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се изготвят от комисията за провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността в училището/обучаващата институция. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика на професията и специалността, назначена със заповед на директора на училището/ръководителя на обучаващата институция, разработва показатели по критериите, определени в таблицата.

Посочват се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя. Те са в съответствие с посочената в Държавното образователно изискване за придобиване квалификация по професията и специалността тежест, съгласно приложената по-долу таблица.

2. Критерии за оценяване

Критерии	Показатели	Тежест (%)
1. Организация и хигиена на работното място	<ul style="list-style-type: none"> - прилага усвоените знания за организация и подготовка на работния процес; - подготвя всички необходими пособия, инструменти, материали и помощни средства според изискванията на зададената задача (манипулация); - провежда разговор с клиента; - правилно разпределя определеното време за работа; - спазва всички хигиенни изисквания; - подрежда рационално инструментите и материалите, за да осигури точно спазване на технологията на работа. 	10
2. Подготовка на косата	<ul style="list-style-type: none"> - прави анализ (диагностика) на косата; - прави анализ на анатомичните особености на главата; - подбира най-подходящите материали и инструменти. 	10
3. Технологично изпълнение на манипулацията	<ul style="list-style-type: none"> - определя самостоятелно технологичната последователност на етапите при манипулация; - спазва технологичната последователност в процеса на работа; - справя се самостоятелно и професионално с поставената задача. 	30
4. Правилно използване на инструменти, пособия, материали, препарати и др.	<ul style="list-style-type: none"> - преценява вида на материалите и препаратите, които използва според типа коса; - подбира правилно инструментите и пособията според изпитното задание; - употребява материалите целесъобразно. 	10
5. Точност при изпълнение на манипулацията	<ul style="list-style-type: none"> - спазва всички технологични изисквания за конкретната манипулация; - работи с равномерен темп в определено време; - спазва точно последователността на етапите при отделните манипулации. 	20
6. Техника на безопасност при работа	<ul style="list-style-type: none"> - избира и използва правилно лични предпазни средства; - избира и използва правилно предпазни средства за клиента; - употребява правилно предметите и средствата на труда: ел. уреди, инструменти, материали, препарати, помощни средства. 	10
7. Заключителни манипулации. Етика на обслужване	<ul style="list-style-type: none"> - осигурява съответствие на всяка завършена манипулация с изискванията от изпитното задание; - изпълнява задачата в поставения срок; - прави самоанализ (самопроверка, самооценка) на извършената дейност; - почиства и подрежда работното си място; - проявява естетически вкус и професионални умения. 	10
	Общо	100 %

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или за всяко изпитно задание е 60. Неправилният отговор се оценява с 0 точки. Непълният отговор се оценява с част от точките за верен и пълен отговор.

Преминаването от точки в цифрова оценка съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване се извършва по следната формула:

Цифрова оценка = общият брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до 0,01.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 от 2003 г. за системата на оценяване.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

1. Войкова, А . Георгиева, М . „Икономика” , 2003, Мартилен.
2. Бечева, М. Златенов, Ил. „Електротехника и електроника”, 2003, Матком.
3. Георгиев, А. Георгиев, Г. „Технология на бръснарството и фризьорството”, 1976, Техника.
4. Капанов, Кр. „Фризьорското изкуство”, 2002.
5. Миленкова, Ат. „Здравословни и безопасни условия на труд”, 2001, Нови знания
6. Учебник за професионално образование по БФ – Материалознание 1976, Техника
7. Йорданов, Л. Маринова, П. „Хигиена” , 1995.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Маринка Стефанова– Професионална гимназия по моден дизайн, гр. Велико Търново
 2. Йорданка Христова – Професионална гимназия по моден дизайн, гр. Велико Търново
- Преработена и допълнена от Маринка Цонева Стефанова - ПГМД – гр. Велико Търново

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА ЗА
ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ
ПО ПРОФЕСИЯТА КОД 815010 ФРИЗЬОР, СПЕЦИАЛНОСТТА
КОД 8150101 ФРИЗЬОРСТВО**

Изпитен билет № 5

Изпитна тема: **Детски подстригвания за момичета и момчета**

План-тезис:

1. Предварителна подготовка за работа – необходими инструменти и пособия.
2. Подготовка на косата за подстригване. Поставяне на пелерина, разресване.
3. Описание на видове детско подстригване за момичета и момчета.
4. Последователност на работа при различните подстригвания. Етапи. Особености.
5. Заключителен етап при извършване на услугата.
6. Трудови и хигиенни изисквания при работа - здравословни и безопасни условия на труд.
7. Ценообразуване.

Приложна задача: Посочете разликите между детското подстригване и останалите видове подстригване (по преценка на комисията).

Описание на дидактическите материали: модел от списание с детско подстригване (предоставя се от училище)

Председател на изпитната комисия:

(име, фамилия)

(подпис)

Директор:

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)

б) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището/обучаващата институция)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА И СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА
КВАЛИФИКАЦИЯ**

ПО ПРОФЕСИЯТА КОД 815010 ФРИЗЬОР, СПЕЦИАЛНОСТТА

КОД 8150101 ФРИЗЬОРСТВО

И н д и в и д у а л н о п р а к т и ч е с к о з а д а н и е №.....

На ученика

(трите имена на ученика)

отклас

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:.....

1.

(вписва се темата на изпитното задание)

.....
2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....

3. Оценка на работата от практическото задание:

УЧЕНИК:

(име, фамилия)

(подпис)

Председател на изпитната комисия:

(име, фамилия)

(подпис)

Директор:

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището/обучаващата институция)